

Cuprins

Abrevieri.....	5
----------------	---

TITLUL I ASPECTE GENERALE

CAPITOLUL I. NOȚIUNI INTRODUCTIVE	9
<i>Secțiunea 1. Dreptul penal – ramură de drept (pozitiv)</i>	9
§1. Definiția, obiectul și sarcinile dreptului penal.....	9
1.1. Preliminarii.....	9
1.2. Definiția dreptului penal pozitiv (ramură de drept).....	11
1.3. Obiectul dreptului penal.....	12
1.4. Sarcinile (funcțiile) dreptului penal.....	13
§2. Scopul și caracterele dreptului penal	14
2.1. Scopul dreptului penal.....	14
2.2. Caracterele dreptului penal	15
§3. Necesitatea, structura și legătura dreptului penal cu alte ramuri de drept	17
3.1. Necesitatea dreptului penal	17
3.2. Structura dreptului penal	18
3.3. Legăturile dreptului penal cu alte ramuri de drept	22
§4. Scurtă evoluție a dreptului penal român	27
<i>Secțiunea a 2-a. Știința dreptului penal</i>	29
§1. Definiția, obiectul și sarcinile științei dreptului penal	29
1.1. Definiția științei dreptului penal.....	29
1.2. Obiectul dreptului penal.....	30
1.3. Sarcinile științei dreptului penal.....	30
§2. Delimitarea științei dreptului penal de alte științe	30
§3. Politica penală	31
§4. Relațiile științei dreptului penal cu celelalte științe penale (criminale).....	32
<i>Secțiunea a 3-a. Evoluția științei dreptului penal</i>	33
§1. Aspecte introductive.....	33
§2. Școala clasică.....	34
§3. Școala pozitivistă.....	36
§4. Alte curente și școli de drept penal.....	37
§5. Asociația Internațională de Drept Penal (AIDP) și Asociația Română de Științe Penale (ARȘR)	38
<i>Secțiunea a 4-a. Raportul juridic penal</i>	39
§1. Noțiunea raportului juridic penal.....	39
§2. Elementele raportului juridic penal	40
2.1. Elementele raportului juridic penal de conformare.....	41
2.2. Elementele raportului juridic penal de conflict.....	41

§3. Nașterea, modificarea și stingerea raportului juridic penal	42
3.1. Nașterea raportului juridic penal	42
3.2. Modificarea raportului juridic penal.....	42
3.3. Stingerea raportului juridic penal	42
§4. Raportul juridic penal și răspunderea penală.....	43
§5. Raportul penal de conflict și raportul procesual penal.....	44
<i>Secțiunea a 5-a. Faptele penale</i>	44
§1. Noțiunea faptului juridic penal	44
§2. Faptele juridice constitutive de raporturi juridice penale	44
§3. Faptele juridice modificatoare de raporturi juridice penale.....	45
§4. Faptele juridice penale extinctive de raporturi juridice penale	45
CAPITOLUL II. PRINCIPIILE DREPTULUI PENAL.....	46
<i>Secțiunea 1. Noțiunea și cadrul principiilor dreptului penal</i>	46
§1. Noțiune	46
§2. Cadrul principiilor dreptului penal	47
<i>Secțiunea a 2-a. Analiza principiilor fundamentale ale dreptului penal.....</i>	50
§1. Principiul legalității incriminării și sancțiunilor de drept penal.....	50
1.1. Precizări prealabile	50
1.2. Noțiune	50
1.3. Legalitatea incriminării	53
1.4. Legalitatea sancțiunilor de drept penal.....	55
1.5. Standardele (condițiile) principiului legalității incriminării și sancțiunilor de drept penal	56
§2. Principiul umanismului dreptului penal.....	63
§3. Principiul prevenirii și combaterii prompte a infracțiunilor	69
§4. Principiul proporționalității protecției penale a valorilor sociale	70
4.1. Conținutul principiului proporționalității protecției penale.....	71
4.2. Reflectarea principiului proporționalității protecției penale în jurisprudența Curții Constituționale	74

TITLUL II

LEGEA PENALĂ ȘI LIMITELE APLICĂRII ACESTEIA

CAPITOLUL I. IZVOARELE DREPTULUI PENAL	78
<i>Secțiunea 1. Aspecte introductive privind izvoarele dreptului penal</i>	78
§1. Considerații generale privind izvoarele dreptului penal	78
§2. Rolul jurisprudenței în cadrul izvoarelor dreptului penal	79
2.1. Introducere	79
2.2. Este jurisprudența izvor de drept în sistemul de drept român?.....	81
2.3. Prezentarea situațiilor în care hotărârea judecătorească este izvor de drept.....	81
2.4. Poziția jurisprudenței în raport cu principiul separației puterilor în stat	88
§3. Rolul cutumei în cadrul izvoarelor dreptului penal	90

<i>Secțiunea a 2-a. Legea penală și normele juridice penale</i>	91
§1. Noțiunea de lege penală.....	91
§2. Categoriile de legi penale.....	92
2.1. Felurile legii penale în funcție de obiectul acesteia.....	92
2.2. Clasificarea legilor penale după alte criterii.....	97
§3. Normele juridice penale.....	99
3.1. Noțiune.....	99
3.2. Categoriile de norme penale.....	99
<i>Secțiunea a 3-a. Interpretarea legii penale</i>	103
§1. Necesitatea interpretării legii penale.....	103
§2. Formele interpretării legii penale.....	104
§3. Metodele interpretării legii penale.....	105
3.1. Metoda interpretării literale sau gramaticale.....	105
3.2. Metoda interpretării raționale sau logice.....	105
3.3. Metoda interpretării sistematice.....	106
3.4. Metoda interpretării istorico-teleologice.....	106
3.5. Metoda interpretării prin analogie.....	107
§4. Rezultatul interpretării legii penale.....	107
CAPITOLUL II. APLICAREA LEGII PENALE	108
<i>Secțiunea 1. Noțiunea aplicării legii penale și elementele în raport de care se aplică</i>	108
§1. Noțiunea aplicării legii penale.....	108
§2. Elementele în raport de care se aplică legea penală.....	109
<i>Secțiunea a 2-a. Aplicarea legii penale în timp</i>	110
§1. Preliminarii.....	110
§2. Principiul activității legii penale.....	111
2.1. Noțiunea de „activitate (acțiune) a legii penale”.....	112
2.2. Intrarea în vigoare a legii penale.....	113
2.3. Etapele existenței legii penale.....	115
2.4. Ieșirea din acțiune a legii penale.....	116
2.5. Concursul de legi penale (concursul de calificări, concursul de norme penale, concursul de texte penale).....	120
2.6. Excepții de la principiul activității legii penale (extraactivitatea).....	122
§3. Extraactivitatea legii penale și aplicarea legii penale mai favorabile.....	124
§4. Examinarea cazurilor de aplicare a legii penale mai favorabile (extraactivitate).....	126
4.1. Retroactivitatea legii penale dezincriminatoare.....	126
4.2. Retroactivitatea legii penale interpretative posteroare mai favorabile.....	133
4.3. Retroactivitatea legii penale mai favorabile stricto sensu.....	134
4.3.1. Aplicarea legii penale mai favorabile înainte de soluționarea definitivă a cauzei.....	134
4.3.2. Aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei.....	141

4.3.3. Hotărâri obligatorii privind dezlegarea unor chestiuni de drept în materia aplicării legii penale mai favorabile.....	143
§5. Aplicarea legii penale temporare	149
5.1. Concept.....	149
5.2. Aplicarea legii penale în situații speciale	151
<i>Secțiunea a 3-a. Aplicarea legii penale în spațiu</i>	153
§1. Particularitățile aplicării legii penale în spațiu	153
§2. Aplicarea legii penale faptelor săvârșite pe teritoriul țării.....	154
2.1. Principiul teritorialității legii penale.....	154
2.2. Excepții de la principiul teritorialității legii penale.....	158
§3. Aplicarea legii penale infracțiunilor săvârșite în afara teritoriului țării.....	167
3.1. Personalitatea legii penale române	167
3.2. Realitatea legii penale	172
3.3. Universalitatea legii penale române	174
§4. Cooperarea judiciară internațională în materie penală.....	175
4.1. Preliminarii.....	175
4.2. Principalele tratate din domeniul cooperării internaționale în materie penală la care România este parte	176
4.3. Extradarea și predarea	179
4.4. Extradarea voluntară și extradarea simplificată	187
4.5. Extradarea în relația cu statele membre ale Uniunii Europene și extradarea aparentă.....	187
4.6. Transferul condamnaților	191
4.7. Tranzitul	192
4.8. Predarea în baza unui mandat european de arestare	192

TITLUL III INFRAȚIUNEA

CAPITOLUL I. NATURA JURIDICĂ ȘI DEFINIȚIA INFRAȚIUNII	195
<i>Secțiunea 1. Natura juridică a infracțiunii</i>	195
§1. Infracțiunea – specie de faptă juridică	195
§2. Infracțiunea – fenomen complex	197
§3. Infracțiunea – instituție fundamentală a dreptului penal.....	198
§4. Clasificarea infracțiunilor	199
§5. Este posibilă eradicarea fenomenului infracțional?	202
<i>Secțiunea a 2-a. Definiția infracțiunii</i>	204
§1. Accepțiunile noțiunii de infracțiune	204
1.1. Accepțiunile juridice ale noțiunii de infracțiune	204
1.2. Alte sensuri ale termenului infracțiune.....	206
§2. Necesitatea unei definiții legale a infracțiunii	206
CAPITOLUL II. CONȚINUTUL INFRAȚIUNII	208
<i>Secțiunea 1. Structura infracțiunii</i>	208
§1. Noțiunea de structură a infracțiunii	208

§2. Noțiunea de element al infracțiunii	209
<i>Secțiunea a 2-a. Analiza trăsăturilor esențiale ale infracțiunii</i>	212
Subsecțiunea 1. Tipicitatea obiectivă – prevederea faptei în legea penală (elementul legal)	212
§1. Aspecte introductive.....	213
§2. Obiectul infracțiunii.....	215
2.1. Noțiunea obiectului infracțiunii	215
2.2. Formele obiectului infracțiunii.....	217
§3. Subiecții infracțiunii	220
3.1. Noțiunea de subiect al infracțiunii	220
3.2. Subiectul activ (infractorul) persoană fizică	221
3.3. Subiectul activ persoană juridică.....	224
3.4. Subiectul pasiv al infracțiunii.....	237
§4. Locul și timpul comiterii infracțiunii.....	240
4.1. Locul săvârșirii infracțiunii	240
4.2. Timpul săvârșirii infracțiunii.....	241
§5. Situația premisă	241
§6. Latura obiectivă a infracțiunii.....	242
6.1. Preliminarii.....	242
6.2. Elementul material – acțiunea sau inacțiunea interzisă.....	242
6.3. Urmarea imediată (rezultatul socialmente periculos).....	245
6.4. Legătura de cauzalitate.....	246
6.4.1. Preliminarii și noțiune.....	246
6.4.2. Principalele teorii referitoare la raportul de cauzalitate	247
6.4.3. Scopul legii – criteriul de bază în stabilirea cauzalității	250
§7. Condiții privind locul, timpul, obiectul, subiecții și situația premisă	251
Subsecțiunea a 2-a. Tipicitatea subiectivă (vinovăția făptuitorului, aspectul subiectiv, elementul moral, elementul subiectiv).....	251
§1. Preliminarii	251
§2. Factorii vinovăției.....	254
2.1. Precizări prealabile.....	254
2.2. Conștiința sau factorul intelectual	255
2.3. Voința sau factorul volitiv	255
§3. Definiția și conținutul vinovăției	256
3.1. Definiția vinovăției.....	256
3.2. Mobilul și scopul infracțiunii	257
§4. Formele și modalitățile vinovăției	259
4.1. Precizări introductive	259
4.2. Intenția (dolus sau animus delinquendi).....	260
4.3. Culpă	263
4.4. Intenția depășită (praeterintenția).....	267
4.5. Vinovăția – element al conținutului infracțiunii.....	268
Subsecțiunea a 3-a. Antijuridicitatea – caracterul nejustificat al faptei prevăzute de legea penală	268
§1. Ce sunt cauzele justificative și cauzele de neimputabilitate?	268

§2. Relevanța delimitării în cauze justificative și cauze de neimputabilitate	270
§3. Cauzele justificative.....	272
3.1. Concept.....	272
3.2. Efectele cauzelor justificative	272
§4. Analiza cauzelor justificative	273
4.1. Legitima apărare.....	273
4.1.1. Conținut legal și aspecte introductive	273
4.1.2. Condițiile legitimei apărări	274
4.1.3. Condițiile apărării	285
4.1.4. Presumția de legitimă apărare.....	291
4.1.5. Efectele și proba legitimei apărări	291
4.2. Starea de necesitate	293
4.2.1. Conținut legal și aspecte introductive	293
4.2.2. Condițiile stării de necesitate	296
4.3. Exercitarea unui drept sau îndeplinirea unei obligații.....	304
4.3.1. Conținut legal și aspecte introductive	304
4.3.2. Condiții	306
4.3.3. Efectele exercitării unui drept sau îndeplinirii unei obligații.....	309
4.4. Consimțământul persoanei vătămate.....	310
4.4.1. Conținut legal și aspecte introductive	310
4.4.2. Condițiile consimțământului persoanei vătămate	311
4.4.3. Efectele consimțământului persoanei vătămate	314
Subsecțiunea a 4-a. Imputabilitatea – caracterul imputabil al faptei prevăzute de legea penală.....	315
§1. Concept.....	315
§2. Delimitarea și efectele cauzelor de neimputabilitate	315
§3. Analiza cauzelor de neimputabilitate.....	316
3.1. Constrângerea fizică.....	316
3.1.1. Conținut legal și aspecte introductive	316
3.1.2. Condițiile constrângerii fizice	318
3.1.3. Efectele constrângerii fizice.....	319
3.2. Constrângerea morală.....	320
3.2.1. Conținut legal și aspecte introductive	320
3.2.2. Condițiile constrângerii psihice	320
3.2.3. Efectele constrângerii psihice	322
3.3. Excesul neimputabil	323
3.3.1. Depășirea neimputabilă a limitelor legitimei apărări	323
3.3.2. Depășirea neimputabilă a limitelor stării de necesitate.....	326
3.4. Minoritatea făptuitorului	327
3.4.1. Conținut legal și aspecte introductive	327
3.4.2. Condițiile minorității făptuitorului.....	328
3.4.3. Efectele stării de minoritate	329
3.5. Iresponsabilitatea.....	330
3.5.1. Conținut legal și aspecte introductive	330
3.5.2. Condițiile iresponsabilității	333

3.5.3. Efectele stării de iresponsabilitate	336
3.6. Intoxicația.....	338
3.6.1. Conținut legal și aspecte introductive	338
3.6.2. Condițiile intoxicației	339
3.6.3. Efectele intoxicației	342
3.7. Eroarea de fapt	344
3.7.1. Conținut legal și aspecte introductive	344
3.7.2. Condițiile erorii.....	347
3.7.3. Efectele erorii.....	349
3.8. Cazul fortuit	350
3.8.1. Conținut legal și aspecte introductive	350
3.8.2. Condițiile cazului fortuit.....	352
3.8.3. Efectele cazului fortuit.....	354
 CAPITOLUL III. FORMELE INFRAȚIUNII INTENȚIONATE	356
<i>Secțiunea 1. Fazele desfășurării infracțiunii</i>	356
§1. Perioada internă și fazele externe adiacente	356
§2. Perioada externă	357
<i>Secțiunea a 2-a. Formele infracțiunii intenționate în raport de fazele desfășurării infracțiunii</i>	358
§1. Actele preparatorii	358
1.1. Noțiune.....	358
1.2. Condițiile actelor preparatorii	359
1.3. Felurile actelor preparatorii.....	361
1.4. Tratamentul penal al actelor preparatorii	361
1.5. Infracțiuni la care nu sunt posibile actele preparatorii	362
§2. Tentativa	363
2.1. Noțiune.....	363
2.2. Condițiile tentativei.....	364
2.3. Modalitățile tentativei	366
2.3.1. Precizări prealabile	366
2.3.2. Analiza modalităților tentativei.....	366
2.4. Infracțiuni la care tentativa nu este posibilă.....	369
2.4.1. Imposibilitatea tentativei datorită specificului elementului material	369
2.4.2. Imposibilitatea tentativei datorită specificului elementului subiectiv	370
2.4.3. Alte cazuri.....	370
2.5. Tratamentul penal al tentativei.....	371
2.6. Desistarea și împiedicarea rezultatului.....	372
§3. Infracțiunea consumată.....	373
§4. Infracțiunea epuizată	374
§5. Forma tip (de bază) a infracțiunii	374
§6. Variantele infracțiunii.....	375
§7. Modalitățile infracțiunii.....	376

CAPITOLUL IV. UNITATEA ȘI PLURALITATEA DE INFRAȚIUNI.....	377
<i>Secțiunea 1. Unitatea infracțională.....</i>	377
§1. Noțiune și feluri.....	377
§2. Unitatea naturală de infracțiune.....	379
2.1. Concept și forme	379
2.2. Analiza formelor unității naturale de infracțiune	379
2.2.1. Infracțiunea simplă.....	379
2.2.2. Infracțiunea continuă.....	383
2.2.3. Infracțiunea deviată.....	388
§3. Unitatea legală de infracțiune	389
3.1. Noțiune și feluri.....	389
3.2. Analiza formelor unității legale infracționale.....	389
3.2.1. Infracțiunea continuată.....	389
3.2.2. Infracțiunea complexă.....	398
3.2.3. Infracțiunea de obicei.....	400
3.2.4. Infracțiunea progresivă	402
<i>Secțiunea a 2-a. Pluralitatea de infracțiuni</i>	403
§1. Aspecte introductive	403
1.1. Noțiunea de „pluralitate de infracțiuni”	403
1.2. Formele pluralității de infracțiuni.....	403
§2. Concursul de infracțiuni	404
2.1. Noțiune și condiții	404
2.2. Concursul real	407
2.3. Concursul formal.....	411
2.3.1. Tratatamentul penal al concursului de infracțiuni.....	413
§3. Recidiva	417
3.1. Noțiune	417
3.2. Modalitățile recidivei	418
3.3. Recidiva în cazul persoanei fizice	419
3.3.1. Recidiva postcondamnatorie	419
3.3.2. Recidiva postexecutorie	425
3.4. Recidiva în cazul persoanei juridice.....	428
3.5. Descoperirea ulterioară a recidivei.....	429
§4. Pluralitatea intermediară.....	429
CAPITOLUL V. AUTORUL ȘI PARTICIPANȚII	431
<i>Secțiunea 1. Pluralitatea de infractori</i>	
§1. Noțiune	431
§2. Formele pluralității de infractori.....	432
2.1. Pluralitatea constituită de infractori	432
2.2. Pluralitatea naturală (necesară)	433
2.3. Pluralitatea ocazională (participația penală).....	433
§3. Autorul.....	434
§4. Coautorul	436
4.1. Noțiune și condiții	436

4.2. Infracțiuni ce nu pot fi săvârșite în coautorat	439
§5. Instigatorul.....	440
5.1. Noțiune.....	440
5.2. Condițiile instigării.....	441
5.3. Felurile instigării	444
§6. Complicele.....	445
6.1. Noțiune.....	445
6.2. Condiții.....	445
6.3. Felurile complicității	448
§7. Participația improprie	449
§8. Tratamentul penal al participației penale.....	449
8.1. Tratamentul penal al participației proprii.....	449
8.2. Tratamentul penal al participației improprie.....	451

TITLUL IV SANȚIUNILE DE DREPT PENAL

CAPITOLUL I. GENERALITĂȚI PRIVIND SANȚIUNILE DE DREPT PENAL	453
§1. Ce este sancțiunea de drept penal?	453
§2. Felurile sancțiunilor de drept penal	456
2.1. Precizări prealabile.....	456
2.2. Succintă prezentare a categoriilor de sancțiuni prevăzute în dreptul penal.....	456
§3. Caracterele sancțiunilor de drept penal	457
3.1. Precizări prealabile.....	457
3.2. Prezentarea caracterelor sancțiunilor de drept penal	457
§4. Principiile sancțiunilor de drept penal	458
4.1. Principiul legalității sancțiunilor de drept penal	458
4.2. Principiul stabilirii unor sancțiuni de drept penal compatibile cu morala și concepția juridică a societății	458
4.3. Principiul individualizării (personalizării) sancțiunilor de drept penal.....	459
4.4. Principiul personalității sancțiunilor penale	460
CAPITOLUL II. PEDEPSELE.....	462
§1. Noțiunea, funcțiile și scopul pedepsei	462
1.1. Noțiune.....	462
1.2. Funcțiile pedepsei.....	463
1.3. Scopul pedepsei.....	470
§2. Categoriile și limitele generale ale pedepselor	474
2.1. Felurile pedepselor aplicabile persoanei fizice	474
2.2. Felurile pedepselor aplicabile persoanelor juridice.....	474
§3. Pedepsele principale aplicabile persoanelor fizice	475
3.1. Detențiunea pe viață.....	475

3.2. Închisoarea	479
3.3. Amenda	481
3.3.1. Aplicarea sistemului zilelor-amendă.....	481
3.3.2. Aplicarea facultativă a pedepsei amenzii pe lângă pedeapsa închisorii	482
3.3.3. Înlocuirea pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii	483
3.3.4. Executarea pedepsei amenzii prin prestarea unei munci neremunerate în folosul comunității	484
3.3.5. Executarea pedepsei amenzii	485
3.4. Pedeapsa principală aplicabilă persoanei juridice	485
§4. Pedepsele complementare și accesorii.....	488
4.1. Pedepsele complementare în cazul persoanei fizice.....	488
4.2. Pedepsele complementare aplicabile persoanei juridice	503
4.3. Pedeapsa accesorie	522
4.4. Calculul pedepselor	524
4.4.1. Durata executării	524
4.4.2. Computarea duratei măsurilor preventive privative de libertate	524
4.4.3. Computarea pedepselor și măsurilor preventive executate în afara țării	524
CAPITOLUL III. INDIVIDUALIZAREA PEDEPSELOR	525
<i>Secțiunea 1. Concept, mijloace și criterii de individualizare a pedepsei.....</i>	525
§1. Conceptul și formele individualizării pedepsei	525
1.1. Concept.....	525
1.2. Formele individualizării pedepsei	526
1.2.1. Aspecte introductive	526
1.2.2. Individualizarea legală	526
1.2.3. Individualizarea judiciară (judecătorească).....	527
1.2.4. Individualizarea administrativă.....	528
§2. Mijloacele și criteriile generale de individualizare judiciară a pedepsei	529
2.1. Mijloacele de individualizare a pedepsei	529
2.2. Criteriile de individualizare a pedepsei	530
2.2.1. Aspecte introductive	530
2.2.2. Analiza criteriilor generale de individualizare.....	534
2.2.3. Alte criterii de individualizare a pedepsei.....	542
<i>Secțiunea a 2-a. Circumstanțele atenuante și agravante</i>	544
§1. Aspecte comune.....	544
§2. Circumstanțele atenuante.....	546
2.1. Circumstanțele atenuante legale	546
2.2. Circumstanțele atenuante judiciare	559
§3. Circumstanțele agravante.....	563
3.1. Circumstanțele agravante legale.....	563
§4. Efectele circumstanțelor	574

4.1. Efectele circumstanțelor atenuante.....	574
4.2. Efectele circumstanțelor agravante	575
§5. Concursul între cauzele de atenuare și cele de agravare.....	576
<i>Secțiunea a 3-a. Individualizarea judiciară a pedepselor</i>	578
§1. Formele individualizării judiciare a pedepsei.....	578
§2. Renunțarea la aplicarea pedepsei.....	582
2.1. Noțiuni.....	582
2.2. Condițiile în care se dispune renunțarea la aplicarea pedepsei	584
2.2.1. Precizări introductive	584
2.2.2. Analiza condițiilor	585
2.3. Avertismentul.....	592
2.4. Caz special de incidență a instituției renunțării la aplicarea pedepsei.....	592
2.5. Anularea renunțării la aplicarea pedepsei	592
2.6. Efecte	593
§3. Amânarea aplicării pedepsei.....	594
3.1. Noțiuni și caracterizare	594
3.2. Condiții în care se poate dispune amânarea aplicării pedepsei	594
3.2.1. Precizări introductive	594
3.2.2. Analiza condițiilor	595
3.3. Termenul de supraveghere	597
3.4. Măsurile de supraveghere și obligațiile.....	598
3.5. Obligațiile.....	599
3.6. Supravegherea.....	601
3.7. Modificarea sau încetarea obligațiilor.....	602
3.8. Revocarea amânării aplicării pedepsei.....	602
3.9. Anularea amânării aplicării pedepsei.....	603
3.10. Efectele amânării aplicării pedepsei.....	603
§4. Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere	604
4.1. Noțiuni.....	604
4.2. Condițiile în care se dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere	604
4.2.1. Precizări introductive	604
4.3. Termenul de supraveghere	607
4.4. Măsurile de supraveghere și obligațiile.....	608
4.5. Supravegherea condamnatului	609
4.6. Modificarea sau încetarea obligațiilor.....	609
4.7. Revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere	610
4.8. Anularea suspendării executării pedepsei sub supraveghere	610
4.9. Efectele suspendării executării pedepsei sub supraveghere	611
§5. Liberarea condiționată	611
5.1. Noțiuni și caracterizare	611
5.2. Condițiile liberării condiționate	612
5.2.1. Condițiile liberării condiționate în cazul detențiunii pe viață	612

5.2.2. Condițiile liberării condiționate în cazul pedepsei închisorii.....	613
5.2.3. Cum se calculează măsura compensatorie prevăzută de fostul art. 55 ¹ din Legea nr. 254/2013?	614
5.3. Măsurile de supraveghere și obligațiile	618
5.4. Supravegherea condamnatului	619
5.5. Modificarea sau încetarea obligațiilor	620
5.6. Revocarea liberării condiționate.....	620
5.7. Anularea liberării condiționate	621
5.8. Efectele liberării condiționate	621
CAPITOLUL IV. MĂSURILE DE SIGURANȚĂ	622
§1. Concept, enumerare, natură și condiții	622
1.1. Concept.....	622
1.2. Enumerare	623
1.3. Natura juridică a măsurilor de siguranță	623
1.4. Condițiile măsurilor de siguranță	624
§2. Regimul măsurilor de siguranță privite în mod particular	626
2.1. Obligarea la tratament medical.....	626
2.2. Internarea medicală	629
2.3. Interzicerea ocupării unei funcții sau a exercitării unei profesii	631
2.4. Confiscarea specială.....	633
2.5. Confiscarea extinsă.....	643
CAPITOLUL V. MINORITATEA.....	659
§1. Aspecte introductive privind regimul juridic aplicabil minorilor care săvârșesc fapte prevăzute de legea penală	659
§2. Tratamentul penal al minorilor	661
§3. Referatul de evaluare	664
§4. Regimul măsurilor educative neprivative de libertate	665
4.1. Stagiul de formare civică.....	665
4.2. Supravegherea	666
4.3. Consemnarea la sfârșit de săptămână	668
4.4. Asistarea zilnică	669
4.5. Obligații ce pot fi impuse minorului	671
4.6. Modificarea sau încetarea obligațiilor	672
4.7. Prolungirea sau înlocuirea măsurilor educative neprivative de libertate.....	673
§5. Regimul măsurilor educative privative de libertate	673
5.1. Aspecte introductive comune	673
5.2. Internarea într-un centru educativ	675
5.3. Internarea într-un centru de detenție.....	676
5.4. Schimbarea regimului de executare.....	679
5.5. Dispoziții comune	679

TITLUL V RĂSPUNDEREA PENALĂ

CAPITOLUL I. ASPECTE GENERALE PRIVIND RĂSPUNDEREA PENALĂ	682
§1. Noțiunea răspunderii penale	682
§2. Principiile răspunderii penale	683
2.1. Enumerare	683
2.2. Scurte considerații privind principiile răspunderii penale	683
§3. Cauzele care exclud (înlătură) răspunderea penală	685
CAPITOLUL II. ANALIZA CAUZELOR CARE ÎNLĂTURĂ RĂSPUNDEREA PENALĂ	687
§1. Amnistia	687
1.1. Noțiune și caracterizare	687
1.2. Felurile amnistiei	688
1.3. Efectele amnistiei	688
§2. Prescripția răspunderii penale	691
2.1. Noțiune și caracterizare	691
2.2. Termenele de prescripție a răspunderii penale	693
2.3. Întreruperea și suspendarea cursului prescripției răspunderii penale	694
2.3.1. Întreruperea cursului prescripției răspunderii penale	694
2.3.2. Suspendarea cursului prescripției răspunderii penale	713
2.4. Prescripția răspunderii penale în cazul persoanelor juridice	713
§3. Lipsa plângerii prealabile	713
§4. Retragera plângerii prealabile	717
§5. Împăcarea	721
CAPITOLUL III. CAUZELE CARE ÎNLĂTURĂ SAU MODIFICĂ EXECUTAREA PEDEPSEI	726
§1. Grațierea	726
1.1. Noțiune și caracterizare	726
1.2. Felurile grațierii	727
1.3. Obiectul grațierii	728
1.4. Efectele grațierii	728
§2. Prescripția executării pedepsei	730
2.1. Noțiune și caracterizare	730
2.2. Termenele de prescripție a executării pedepsei	731
2.3. Întreruperea și suspendarea cursului prescripției executării pedepsei	733
2.4. Prescripția executării pedepselor în cazul persoanelor juridice	735
CAPITOLUL IV. CAUZELE CARE ÎNLĂTURĂ CONSECINȚELE CONDAMNĂRII	736
§1. Noțiunea și natura reabilitării	736
§2. Felurile reabilitării	739

2.1. Reabilitarea de drept.....	739
2.2. Reabilitarea judecătorească	741
§3. Efectele reabilitării.....	746
§4. Anularea reabilitării judecătorești.....	747
 BIBLIOGRAFIE.....	 701